

SÎRÎRÎ KAARETA ITAKON ITE'KA PE PAULO NÎMENUKA'PÎ CORÍNTIO PONKON PIA

Pauloya, Jesus Cristo naipontî'pîya sîrîrî kaareta menuka'pîiya moropai yarima'pîiya innape Jesus ku'nenan pia cidade itese' Coríntio ponkon.

Î' wani' awanî wenai sîrîrî kaareta menuka'pîiya, maasa pra to' yekare etasa' wanî'pî, î' kai'ma tiaronkon pemonkonyamî' wîtîsa' inkamoro Coríntio ponkon pia. Moropai mîi pe inkamoro yenupapî'tî'pî, Jesus naipontî'san pe kai'ma. Tîise Jesus naipontî'san pe pra to' wanî'pî. Seru'ye' pe to' wanî'pî. Inkamoro yenku'tî'pî to'ya. Moropai Paulo yeseru pî' to' o'ma'ta'pî. Jesus naipontî'pî pe pra Paulo wanî taapî'tî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Paulo maimu pînama pra e'tî, taapî'tî'pî to'ya. Mîrîrî warantî inkamoro yenku'tî'pî to'ya.

Mîrîrî epu'tî tûuya ye'nen, sîrîrî kaareta menuka'pî Pauloya. Ekaremekî'pîiya innape rî Jesusya yaipontî'pî, tîmaimu ekareme'se. Moropai inkamoro seru'ye'kon wanî pepîn Jesus naipontî'san pe ekaremekî'pîiya.

Moropai tiaron pî' eeseurîma'pî nîrî sîrîrî kaareta po. Inkamoro esenumenka'pî tîniru yapîsî pî' tonpayamî' nî'tîrî moropai î' ton pînôn Jerusalém soosi tawonkon pia yarimato'pe to'ya. Mîrîrî pî' Paulo eseurîma'pî, morî pe to' esenumenkato' wanî.

Mîrîrî pî' teeseurîmasen sîrîrî kaareta.

1 Uurî Paulo, Jesus Cristo naipontî'pî itu'se Paapa wanî ye'nen. Uurîya sîrîrî kaareta menuka sîrîrî uyonpakon Timóteo uupia tîise. Sîrîrî kaareta yarimauya aapia'nîkon innape Jesus ku'nenan Coríntio po tîiko'mansenon pia. Moropai tamî'nawîronkon Grécia pata poro tîiko'mansenon Paapa pemonkonoyamî' pia nîrî yarimauya sîrîrî. 2 Paapa pî' esatîuya moropai inmu Jesus Cristo pî'. Tamî'nawîron morî pe tîwe'to'kon moropai tîwanmîn tîito'pe to'ya aapia'nîkon. Sîrîrî warantî esatîuya Paapa pî' moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo pî'.

Pauloya Paapa Pî' Morî Pe Man Taa

3 Uyepotorîkon Paapa, Jesus Cristo yepotorî moropai itun, mîikîrî yapurîpai'nîkon man. Maasa pra mîikîrî uyunkonya uurî'nîkon sa'nama ko'mannîpî. Moropai mîikîrî wanî upîika'tînenkon pe. 4 Mîikîrîya tamî'nawîron uurî'nîkon esewankono'mato' winîpai upîika'tîkon. Moropai mîrîrî upîika'tîtoi'ya'nîkon ke, manni'kan uurî'nîkon warantî, teesewankono'mai tîwe'sanon pîika'tîto'pe, manni' iwinîpai unapisî'pîkon ke. 5 Innape pu'kuru man, e'taruma'tîn Cristo pemonkono pe e'nî ye'nen. Tîise e'taruma'tî'nîkon ya, iwinîpai e'pîika'tînto' yapisî'nîkon. 6 Anna e'taruma'tîto' wenai amîrî'nîkon e'pîika'tî. Maasa pra anna pîika'tî'pî Paapaya, amîrî'nîkon pîika'tîto'pe annaya, innape ikupîkonpa. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya nîrî awe'pîika'tîto'kon yapisî, annaya yapisî'pî warantî, awe'taruma'tîkon yapîtanîpîkonpa. 7 Mîrîrî ye'nen epu'tî pî' anna man, anna e'taruma'tî'pî warantî awe'taruma'tîkon ya, Paapaya ayausinpakon,

eesewankono'makon winîpai, anna yausinpa'pî tîuya warantî.

⁸ Uyonpayamî, î' kai'ma anna yarakkîrî e'kupî'pî Ásia pata po epu'tîya'nîkon e'pai man. Kure'ne anna e'taruma'tîto' wanî'pî, yapîtanîpî annaya yentai. Anna sa'manta yonpa'pî mîrîrî wenai. ⁹ Mîrîrî epu'tî'pî annaya, anna wîito'pe awanî. Tîise mîrîrî e'kupî'pî anna yenupato'pe. Anna warîrî anna e'pîika'tîto' yuwa annaya namai, tîise Paapa winîpai anna e'pîika'tîto' ton epoto'pe annaya, manni' isa'manta'san pîmî'sa'kanen winîpai. ¹⁰ Mîikîrîya anna pîika'tî'pî mîrîrî nari' sa'mantanto' winîpai. Moropai epu'tî pî' anna man, tîwîrî anna pîika'tî pî' aako'mamî, ¹¹ amîrî'nîkon epîrema ko'mannîpî tanne, anna pona. Mîrîrî warantî arinîkon epîremato' yuuku Paapaya. Moropai tu'kankonya “Morî pe man” taa Paapa pî', morî pe anna pîika'tîiya wenai.

Pauloya Coríntio Pona Tuutîto' Teseru Mo'tanîpî

¹² Anna atausinpató' man kure'ne, maasa pra tiaronkon winîkîi yairon kupî'pî annaya wenai. Moropai inî' panpî' amîrî'nîkon kore'ta anna ko'manpî'tî'pî seru' pe pra. Anna esenumenkato' wanî yairî epu'tî pî' anna man, anna yewan ya'. Maasa pra ipîkku pe epu'nenan esenumenka yawîrî pra ikupî'pî annaya. Tîise morî pe anna pîika'tî'pî Paapaya wenai, ikupî'pî annaya. ¹³ Sîrîrî anna nîmenuka'pî pî' esenumenkati. Î' pensa erenkaya'nîkon yai, aronne etaya'nîkon, moropai î' taato'pe awanî epu'tîya'nîkon. Tiaron pe awanî pepîn. ¹⁴ Tiaronkon amîrî'nîkon kore'tawonkonya epu'tî, yairî eseurîma. Mîrîrî

warantî tamî'nawîronkon amîrî'nîkonya epu'tî yu'se wai. Moropai î' pensa Uyepotorîkon Jesus Cristo ii'to' weiyu erepamî yai, anna, ayenupatîponkon pî' aatausinpakon. Mîrîrî anna nîkupî'pî wenai anna pî' aatausinpakon, apî'nîkon anna atausinpa manni' warantî.

¹⁵ Mîrîrî warantî epu'tîuya ye'nen, e'mai' pe uurî esenumenka'pî amîrî'nîkon era'mapî'se uutî pî'. Mîrîrî uutîsa' yai, amîrî'nîkon atausinpa itakon te'ka pe. ¹⁶ Maasa pra esenumenka'pî Macedônia pona uutî pe amîrî'nîkon anera'mapî'pai wanî pî'. Moropai esenumenka'pî enna'po yai, inî'rî amîrî'nîkon poirî ii'pai wanî. Moropai mîrîrî yai, pîika'tînan ton yu'se wanî, Judéia pata pona enna'po yai. ¹⁷ Î' kai'ma yairî uurî esenumenkato' kupîya'nîkon pra naatî? Manni' se' tapairî teesenumenkasen esenumenka warantî uurî esenumenka pepîn. Taiya mîkîrîya inna tîise teseru miakanmaiya tiwinarî moropai taiya kaane. Moropai tîmaimu mana'pokaiya mîrîrî pe rî. Mîrîrî warantî uurî esenumenka pepîn.

¹⁸ Î' ta'pîuya amîrî'nîkon pî' wanî pepîn mîrîrî warantî. Unekaremekî wanî yairon pe, inna moropai kaane tauya pepîn mîrîrî pe rî. Tîise yairon pe pu'kuru Paapa eseurîma warantî, eseurîma. ¹⁹ Maasa pra Jesus Cristo, Paapa munmu pî' anna eseurîma'pî amîrî'nîkon kore'ta. Silas moropai Timóteo moropai uurî eseurîma'pî, ekaremekî'pî annaya. Taasa' annaya pra man—Yai pra innape awanî, kaane ka'rî mîrîrî pe rî. Moropai mîrîrî warantî Jesus Cristoya tîmaimu mana'pokaiya pepîn nîrî. ²⁰ Maasa pra Cristo

nîkupî'pî wenai, epu'tî'nîkon tamî'nawîrî î' kupî tîuya ta'pî Paapaya pena, ikupîiya. Jesus Cristo pemonkono pe e'nî ye'nen ikupîiya innape. Mîrîrî wenai —Innape man, mîrîrî warantî man —taa uurî'nîkonya Paapa pî', kure'ne upîika'tîiya'nîkon ye'nen. ²¹ Maasa pra mîikîrî Paapaya Cristo pemonkono pe anna ko'mamî, moropai amîrî'nîkon ko'mamî emapu'tî. Moropai mîikîrî Paapaya uurî'nîkon menka'pî tîmîrî pe e'nîto'pe'nîkon. ²² Mîikîrî ko'mamî uyesa'kon pe. Uyesa'kon pe tîwanî wenai, mîikîrîya uurî'nîkon yeki'ka'pî tîmîrî pe e'nî ekareme'nen pe. Uyewankon ya' Morî Yekaton Wannî tîisai'ya, tamî'nawîrî î' tîrîuya ta'pî tîuya tîrî Paapaya ekareme'nen pe. «Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon esenku'tîn pepîn.»

²³ Paapaya epu'tî pî' man, î' kai'ma uurî esenumenkato' wanî. Sîrîrî tîpose uutî pra wanî Coríntio cidaderî pona akore'ta'nîkon, maasa pra amîrî'nîkon aneppe'nî'pai pra awanî ye'nen. ²⁴ Mîrîrî tauya pepîn, amîrî'nîkon yaipontînen pe î' yapurîkonpa. Mîrîrî ye'ka pe pra, tîise anna wanî amîrî'nîkon pokonpe teesenyaka'masen pe, amîrî'nîkon e'to'pe taatausinpai. Maasa pra innape ikupî pî' aako'mamîkon, tîrumakai pra.

2

¹ Mîrîrî ye'nen uurî esenumenka'pî inî'rî, amîrî'nîkon pokonpe eseporî eserîke pra awanî pî', yairî ma're amîrî'nîkon anku'pai pra awanî ye'nen. ² Maasa pra yairî ma're amîrî'nîkon kupîuya ya, yairî ma're nîrî uurî ena. Mîrîrî warantî awanîkon tanne, anî'ya uyausimpa e'painon?

Amîrî'nîkon neken, unewankono'ma'sanya uyausimpa mîrîrî. ³ Mîrîrî ye'nen manni' e'mai'non kaareta menuka'pîuya aapia'nîkon. Maasa pra amîrî'nîkon yewankono'mai itîpai pra wanî'pî. Maasa pra uyausinpatoonkon pemonkonyamî'ya uyewankono'ma yu'se pra wanî'pî. Maasa pra epu'tî pî' wai, î' pensa taatausinpai uurî wanî yai, amîrî'nîkon nîrî wanî taatausinpai. ⁴ Mîrîrî kaareta menuka'pîuya kure'ne apî'nîkon esewankono'ma ye'ka pe, moropai ukarau ye'ka pe. Tîise mîrîrî menukasau'ya pra wai, amîrî'nîkon yeppe'nî'to'peuya. Tîise imenuka'pîuya, î' kai'ma amîrî'nîkon sa'namauya epu'tîkonpa.

Imakui'pî Kupîtîpon Yausinpa E'pai Man

⁵ Tîise manni' pemonkon, amîrî'nîkon kore'ta yairî ma're ukupîtîpon, tîise uurî neken pepîn, tiaronkon amîrî'nîkon kore'tawonkon nîrî kupî'pîiya mararî pra yairî ma're. Sîrîrî warantî imenukauya, meruntî ke pu'kuru eseurîmato'pe pra ipî'. ⁶ Aasîrî arinîkon amîrî'nîkonya yenpa'ka'pî akore'tapai'nîkon. Mîrîrî wenai kure'ne esewankono'ma'pî imakui'pî tînkupî'pî pî'. Aasîrî man. ⁷ Tarîpai aawanmîra'nîkon inkupî'pî kupîya'nîkon e'pai man. Moropai yausinpaya'nîkon e'pai man, mararî pra yairî ma're yapîtanîpîiya yentai awanî namai. ⁸ Mîrîrî ye'nen esatîuya sîrîrî apî'nîkon, î' kai'ma kure'ne tîsa'namaya'nîkon epu'to'pe mîikîrîya, isa'namakonpa. ⁹ Moropai mîrîrî wenai manni' kaareta menuka'pîuya aapia'nîkon. Anepu'pai uurî wanî'pî, innape umaimu yawîrî awanîkon. ¹⁰ Î' pensa tiaron nîkupî'pî imakui'pî kupîya'nîkon

ya, aawanmîra'nîkon, uuriya nîrî uuwanmîra ikupî. Uuwanmîra mîikîrî nîkupî'pî, (imakui'pî ku'sai'ya ya) mîrîrî kupîuya, amîrî'nîkon wenai, Jesus Cristoya era'ma tanne. ¹¹ Mîrîrî kupîuya uuwanmîra, maasa pra Makui ena namai uyentai'nîkon. Epu'tî man, î' kai'ma mîikîrî esenyaka'mato' yeseru upî'nîkon.

Coríntio Ponkon Pî'

Paulo Esenenka Ko'mannîpî Trôade Po Si'ma

¹² „To'sarî aapia'nîkon uutî pra tîise,„ Trôade cidaderî pona uutî'pî Cristo yekare ekareme'se. Miarî erepansa' yai epu'tî'pîuya, î' kai'ma itekare pî' esenyaka'ma pata'se' ton tîrî'pî Paapaya. ¹³ Mîiwîni tîise kure'ne esenenka ye'ka pe esenyaka'ma'pî, maasa pra uyonpakon Tito yarakkîrî eseporî pra wanî wenai. Mîrîrî ye'nen esekaremekî'pî mororonkon pî' moropai uutî'pî Macedônia pata pona.

Cristo Wenai Tamî'nawîron Yentai E'nî

¹⁴ Tîise —Morî pe man —tauya Paapa pî', maasa pra Cristo pemonkono pe uku'sai'ya'nîkon ye'nen. Mîrîrî wenai Cristo wanî teyatnon yentai ekaremekî Paapaya tamî'nawîronkon pî'. Uurî'nîkon pinunpa ko'mannîpîiya itekare ekareme'se. Manni' a'pusin soroka anî'ya ya, a'pusin pu'nîku tamî'nawîronkonya. Mîrîrî warantî e'nî maasa pra uwenai'nîkon itekare, tamî'nawîron yentai Cristo wanî yekare epu'tî tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya. ¹⁵ Maasa pra anna wanî, manni' a'pusin Cristo nîtîrî Paapa pia warantî tîwe'sanon pe. Manni' a'pusin wîtî pata po warantî, itekare anna nekaremekî

eta manni'kan awe'pîika'tîtonkonya, moropai aasa'mantatonkonya eta nîrî. ¹⁶ Itu'sankon pepîn pia awanî imakui'pî pe, morî pe pra, innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Mîrîrî wenai Paapa pia tîlko'manto'kon ton eporî to'ya pepîn. Tîise manni'kan awe'pîika'tîtonkon pia awanî morî pe, maasa pra innape ikupî to'ya ye'nen. Moropai ipatîkarî enen tîlko'manto'kon eporî to'ya. Mîrîrî ye'nen anî'ya sîrîrî ye'ka esenyaka'mato' kupî kin e'painon? ¹⁷ Tîise annaya ikupî, maasa pra anna wanî Paapa naipontî'san pe. Yairî pu'kuru ipî' teeseurîmasen pe anna wanî irawîrî si'ma. Mîrîrî ye'nen anna wanî pepîn manni'kan tu'kankon pemonkonyamî' warantî. Se' tapairî Paapa maimu ekaremekî pî' anna esenyaka'ma pepîn, manni'kan pemonkonyamî' se' tapairî tîwe'repasanon esenyaka'ma warantî. Tîise anna wanî Cristo poitîrî pe.

3

Paapa Yarakkîrî Esetanto' Amenan

¹ Inî'rî annaya ekaremekî e'pai pra man, anî' pe anna wanî. Tiaronkonya pemonkonyamî' yaipontî kaareta menukato'pe to'ya, Cristo naipontî'san pe tîwanîkon pî' teeseurîmasen. Tîise mîrîrî warantî, tiaronkon esatî annaya pra man, imenukato'pe, amîrî'nîkonya epu'to'pe. ² Maasa pra amîrî'nîkon rî wanî anna kaaretarî warantî. Ayaserukon era'ma tamî'nawîronkonya wenai, epu'tî to'ya, anna wanî Paapa naipontî'pî pe itekare ekareme'se. Maasa pra anna yewan ya' awanîkon, anna wakîri pe awanîkon. Maasa

pra anna winîpai innape iku'sa'ya'nîkon. Yairî ayeserukon wanî wenai, Cristoya apîika'tîsa'kon epu'tî to'ya. ³ Mîrîrî wanî Cristo nîmenuka'pî warantî. Mîrîrî erenka to'ya ya, Cristo yarakkîrî aako'mamîkon epu'tî to'ya. Î' kupî'pî Cristoya ayarakkîrî'nîkon, ikupîiya pepîn kaareta menukato' ke. Tîise Morî Yekaton Wannî meruntîri yai ikupî'pîiya, manni' ipatîkaron tîiko'mansen winîpainon. Kure'nan tî' pî' imenukasa' pe awanî pepîn, Moisés nurî'tîya imenuka'pî warantî pra, tîise uyewankon ya' itîrî'pîiya, yairî uyeserukon enato'pe.

⁴ Mîrîrî taa annaya sîrîrî, maasa pra innape pu'kuru Paapaya ikupî, Jesus Cristo wenai. Mîrîrî epu'sa' annaya innape. ⁵ Mîrîrî ye'nen —Anna warîrî anna esenyaka'mato' koneka annaya sîrîrî —taa annaya eserîke pra awanî. Tîise ikoneka annaya yeseru wanî Paapa winîpai tui'sen pe, anna winîpai pra. ⁶ Maasa pra mîikîrîya neken anna kupî, amenan tarakkîrî esetanto' yekare ekareme'to'pe annaya. —Manni' pena Moisés nurî'tî nekaremekî'pî yawîrî ako'mantî —taa annaya pepîn, tîise —Manni' Morî Yekaton Wannî yapi'tî, ameruntîri ton tîito'peiya —taa annaya. Maasa pra manni' Moisés nurî'tî nekaremekî'pî wanî taruma'tî ton pe moropai sa'mantanto'pe, yawîrî pra e'nî ye'nen, maasa pra uurî'nîkon yentai awanî ye'nen. Tîise manni' Paapa winîpainon, Morî Yekaton Wannî nîtîrî wanî ipatîkarî enen ko'mannîto' tîinen pe.

⁷ Pena Moisés nurî'tî pia Paapaya tîmaimu tîrî'pî, kure'nan tî' pona imenukato'peiya. Moropai

mîrîrî ekaremekî Moisésya yai, pemonkonyamî'ya epu'tî'pî, î' kai'ma ipîkku pe Paapa e'to' wanî. Epu'tî'pî to'ya kure'nan a'ka wenai, Paapa winîpainon. Mîrîrî era'ma'pî to'ya Moisés yenpata pî'. Mararî pra inke' pe awanî'pî, era'ma to'ya yentai. Tîise mîrîrî wanî'pî tîiko'mansen pe pra, ka'ne'no pe. Moropai mîrîrî Moisés nekaremekî'pîya pemonkonyamî' taruma'tî'pî. ⁸ Tarîpai esenumenkan, mîrîrî yentai Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî nîkupî wanî. «Mîrîrî pî' ekaremekî annaya.» ⁹ Pena Moisés nurî'tî esenyaka'mato' wanî'pî morî pe pu'kuru teuren pemonkonyamî' e'tî'ka'pî, yawîrî pra tîwe'sanon. Mîrîrî ye'nen itentai pu'kuru, morî pe Morî Yekaton Wannî esenyaka'mato' wanî, yairî uurî'nîkon kupî pî', uurî'nîkon sa'manta namai. ¹⁰ Maasa pra manni' Moisés nurî'tî nekaremekî'pî e'mai' pe mîrîrî enasa' î' pe pra rî, maasa pra itentainon erepamî'pî. Ikaisaron ton pra tîise, ite'ma'pî pî' Morî Yekaton Wannî nîkupî wanî itentai, morî pe pu'kuru. ¹¹ Inna seru' pepîn Moisés nurî'tî nekaremekî'pî wanî'pî morî pe, tîise mîi pîkîrî neken, tîiko'mansen pe pra awanî'pî. Tîise ite'ma'pî pî' Morî Yekaton Wannî nîkupî wanî ipatîkarî tîiko'mansen pe, taataretî'kasen pe pra. Mîrîrî ye'nen itentai pu'kuru morî pe awanî.

¹² Mîrîrî ye'nen meruntî ke pu'kuru itekare ekaremekî annaya. Yairî uurî'nîkon kupî Paapaya epu'tî annaya ye'nen, ekaremekî annaya teweppe'se pra. ¹³ Ekaremekî annaya pepîn, manni' Moisés nurî'tîya ekaremekî'pî warantî. Mîikîrîya tenpata yettapurî'pî kamisa

api'tímî ke. Mîrîrî kupî'pîiya, maasa pra Israel ponkonya tenpata ya'karu tîpamî era'ma namai, yenonpîtî'pîiya. ¹⁴ Inkamoro Israel ponkonya epu'tî pra awanî'pî maasa pra to' esenumenkato' wanî'pî kamisa api'tímî ke yettapusa' warantî. Sîrîrî tîpose Israel pemonkonoyamî'ya epu'tî pra awanî, Paapa maimu e'menukasa' erenka tûuya'nîkon yai. Tîise inkamoroya epu'tî e'painon innape Cristo kupî tûuya'nîkonya yai. ¹⁵ Mîrîrî ye'nen Moisés nurî'tî nîmenuka'pî erenka to'ya yai, epu'tî to'ya pepîn, maasa pra tenpatakon yettapusa' warantî to' esenumenkato' wanî sîrîrî tîpose. ¹⁶ Tîise mîrîrî emo'ka e'painon, î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' manni' warantî. Ta'pîiya: —Moisés nurî'tî yenpata yettaputo' emo'ka'pî, î' pensa Uyepotorîkon yarakkîrî eseurîmai awenna'posa' yai. Mîrîrî warantî epu'nen pe e'nî, ma'nîpanen emo'ka innape Uyepotorîkon kupî yai. Moropai epu'tî. ¹⁷ Sîrîrî Uyepotorîkon taato' wanî Morî Yekaton Wannî pe. Moropai uyesa'kon pe Morî Yekaton Wannî wanî ya, mîikîrî maimu yawîrî e'nî, Moisés nekaremekî'pî yawîrî pra. ¹⁸ Tamî'nawîronkon uurî'nîkon yenpata wanî inaponkasa' warantî tîwe'sen pe. Morî pe Paapa e'to' era'ma'pî Moisésya warantî, morî pe Uyepotorîkon e'to' era'ma uurî'nîkonya, aronne. Mîrîrî ipîkku pe Uyepotorîkon e'to' wanî tui'sen pe iwinîpai, manni' Morî Yekaton Wannî winîpai. Moropai mîikîriya uurî'nîkon kupî tîwarantî e'nîto'pe. Moropai mîrîrî warantî uurî'nîkon kupî pî' aako'mamî, inî' panpî' morî pe uyeserukon enato'pe.

4

*Paapaya Itîrî'pî Uupia'nîkon**Tiaronkon Pî' Cristo Yekare Ekareme'to'pe*

¹ Teesewankono'mai anna wanî pepîn, maasa pra Paapaya teetî'noko'mato' yai anna esenyaka'mato' ton tîsa' ye'nen. ² Mîrîrî ye'nen ama' pe anna esenyaka'ma pepîn teesenonse. Seru'ye' pe anî' yenupa annaya pepîn, Paapa maimu tepanî'pî'se. Tîise annaya ekaremekî yeseru wanî yairî tîwe'sen kupî annaya tîwîrî yairî. Mîrîrî kupî annaya Paapa rawîrî si'ma, tamî'nawîronkonya anna yako'menka tanne. ³ Maasa pra sîrîrî itekare anna nekaremekî'pî esepu'tî pra awanî ya, moriya manni'kan ataka'ma'sanya epu'tî pra awanî, innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. ⁴ Inkamoroya innape ikupî pepîn maasa pra sîrîrî pata po imakui'pî yepotorîya to' esenumenkato' sa'mannî'sa'. Mîikîrîya to' ma'nîpa Cristo yekare epu'tî to'ya namai, manni' Cristo wanî yairon pe pu'kuru Paapa pe tîwe'sen pe. Enkaru'nanya era'ma eserîke pra awanî warantî to' wanî, Cristo epu'tî to'ya pra awanî ye'nen. ⁵ Mîikîrî Jesus Cristo, Uyepotorîkon pe tîwe'sen yekare ekaremekî annaya. Moropai anna wanî sîrîrî apoitîrîkon pe ekaremekî annaya. Maasa pra mîrîrî anna winîpainon, anna yekare pî' anna eseurîma pepîn. ⁶ Pena ta'pî Paapaya: —Ewaron pe tîwe'sen ena kupî sîrîrî a'ka pe *Gn 1.3* —ta'pîiya. Mîrîrî a'ka awitta warantî, teseru epu'tî annaya emapu'tî'pîiya anna yewan ya'. Maasa pra morî pe Jesus Cristo yeseru wenai, morî pe Paapa e'to' era'ma annaya.

7 Mîrîrî ye'nen anna wanî sîrîrî manni' itekare ekareme'nen pe, teuren î' pe pra rî anna esepu'tî, non ka'sa' warantî tîwe'sanon pe. Tîise non ka'sa' ya' awanî morî pe pu'kuru tîwe'sen. Mîrîrî warantî anna ya' tîwe'sen, Paapa winîpainon, ekaremekî annaya, meruntî ke pu'kuru Paapa wanî esepu'to'pe. Anna warîrî anna esenumenkato' ekaremekî annaya pepîn tîise iwinîpainon neken. 8 Tu'ke ite'ka anna pona sa'man epu'nîto' erepamî tîise anna yenumîiya pepîn. Moropai tiaron pensa epu'tî annaya yentainon erepamî tîise tîwî ikupî annaya pepîn mîrîrî pî'. 9 Tu'ke anna winîkîi îri pe tîwe'sanon wanî tîise moro awanî tiwin, morî pe tîwe'sen anna pî', anna rumakanen pepîn. Tiaron pensa anna pa'tîpîtî to'ya tîise anna wîi to'ya pepîn. 10 Tîwîrî anna asarî nari' sa'mantanto' kore'ta pî' î' kai'ma Jesus asarî yai nari' kore'ta pî' warantî. Mîrîrî anna pîika'tî Jesusya wenai, pemonkonyamî'ya aako'mamî anna yewan ya' epu'tî. 11 Uurî'nîkon ko'manto' wanî sîrîrî tîpose nari' pe, maasa pra innape Jesus kupî'nîkon wenai sa'mantan eserîke awanî. Tîise sa'mantan pepîn uuko'mannîpîiya'nîkon ye'nen. Mîrîrî wenai esepu'tî enen Jesus wanî. 12 Mîrîrî warantî e'taruma'tînto' yapîtanîpî pî' anna ko'mamî sîrîrî. Mîrîrî yapîtanîpî annaya wenai, amîrî'nîkonya aako'manto'kon ton eposa' man.

13 Mîrîrî warantî nîrî Paapaya upîika'tîkon kupî'pî annaya innape. Mîrîrî ye'nen ipî' anna eseurîma'pî, Paapa maimu e'menukasa'ya taa warantî. Maasa pra ta'pîiya:

—Innape ikupî pî' wai, mîrîrî ye'nen ipî'

eseurîma'pî *Sl 116.10*
 —ta'pîiya. ¹⁴ Maasa pra epu'tî'nîkon man Paapa Uyepotorîkon, Jesus pîmî'sa'ka'tîponya uurî'nîkon nîrî pîmî'sa'kaiya sa'mantanto' yapai. Moropai amîrî'nîkon yarakkîrî uurî'nîkon yariiya Paapa pia. ¹⁵ Tamî'nawîrî anna yarakkîrî e'kupî'pî wanî morî pe amîrî'nîkon ton pe. Mîrîrî ye'nen inî'panpî' e'pîika'tînto' yekare, anekaremekîkon eta tûuya'nîkon ya, innape ikupî pemonkonyamî'ya. Mîrîrî ye'nen inî'panpî' tu'ke pemonkonyamî'ya Paapa yapurî teepîremakon ke. —Morî pe pu'kuru man —taa to'ya.

Î' Tera'masen Pepîn Kupî Innape

¹⁶ Mîrîrî ye'nen tiwin kin teesewankono'mai anna wanî pepîn. Teuren a'yeke'ton pe anna ena anna poi'pîta anna esenyaka'mato' pî' tîise anna yekaton poi'pîta pepîn wei kaisarî amenan pe eena. ¹⁷ Maasa pra sîrîrî mararon rî teesuwa'kasen esewankono'manto' mîrîrîya kure'ne atausinpanto', aataretî'ka ton pepîn yenepî tarî non po esewankono'ma'nî'pî yentainon. ¹⁸ Maasa pra î' teesera'masen wanî tarîron mîî pîkîrî tûiko'mansen pe. Tîise teesera'masen pepîn awanî ipatîkarî tûiko'mansen pe, taataretî'kasen pe pra. Mîrîrî ye'nen kure'ne anna esenumenka pepîn tarî teesera'masen pî', tîise î' teesera'masen pepîn pî' anna esenumenka.

5

¹ Maasa pra epu'tî man, see warantî awanî pe man. Warayo'ya tappîi yaranka, tûimo'ta yai amenan tewî' ta. Mîrîrî warantî î' pensa ita

ko'mannîto', upi'pîkon ataretî'ka ya, Paapaya amenan uyesa'kon ton tîrî, ita ko'mannîto'pe ka' po, taataretî'kasen pepîn. Maasa pra mîikîriya ikupî'pî, pemonkonya pra. ² Tarî anna ko'mamî tanne, anna eseka'nunka mararî pra uyesa'kon pe inkoneka'pî ka' po, mîrîrî ta iko'manpai. ³ Ipon pra tîwe'senya yeka'ma warantî uurî'nîkonya yeka'ma itesa' pra esepu'nî namai. ⁴ Tarî upi'pîkon ke anna ko'mamî pîkîrî, teesenumenkai anna ko'mamî. Sa'mantapai anna wanî pepîn, tîise amenan morî pu'kuru anna esa' ton yu'se anna wanî, Paapa winîpainon. Mîrîrî yeka'ma'nîkon ya, tarîron uyesa'kon taataretî'kasen miakanmaiya, taataretî'kasen pe pra, ipatîkarî ko'mannîto'pe Paapa pia. ⁵ Mîikîrî Paapaya mîrîrî koneka'pî anna ton pe, anna miakanmapa kai'ma. Moropai mîikîriya Morî Yekaton Wannî tîrî'pî tamî'nawîrî î' tîrî tîuya anna pia ekareme'nen pe awe'to'pe.

⁶ Mîrîrî ye'nen tîwîrî kure'ne taatausinpai anna wanî anna pona tamî'nawîrî tui'sen pî'. Epu'tî man, tarî ko'mannîto' uyesa'kon ta si'ma, aminke ko'mannî Uyepotorîkon piapai, amenan uyesa'kon, ipatîkaron ke pra. ⁷ Aminke Uyepotorîkon piapai ko'mannî ye'nen, innape Paapa kupî pî' ko'mannî, era'ma pra tîise. ⁸ Tîise teesewankono'mai pra anna ko'mamî. Maasa pra upi'pîkon piapai, Paapa pia iko'manse itîipai anna wanî ye'nen. ⁹ Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron yu'se e'nî yentai Paapa yapurî e'pai awanî tarî ko'mannî ye'ka pe. Mîiwîni pra awanî ya, iipia ko'mannî ye'ka pe Paapa yapurî. ¹⁰ Maasa pra tamî'nawîrî uurî'nîkon ko'manto' esera'ma kupî sîrîrî. Cristoya

uurî'nîkon yako'menka tiwin pî' uurî'nîkon tîise. Mîrîrî yai ukaisari'nîkon ko'mannîto' morî wenai, ko'mannîto' î' pe pra rî wenai, yapisî iwinîpai. Cristoya uurî'nîkon repa kupî sîrîrî.

Cristo Nîkupî'pî Wenai

Paapaya Tîwanîyakon Ukupîkon

¹¹ Cristoya anna yako'menka epu'tî annaya ye'nen, Paapa nama annaya. Mîrîrî ye'nen, yairon pî' pemonkonyamî' yenupa pî' anna wanî, to' anpîika'tîpai anna wanî ye'nen. Mîrîrî kupî annaya epu'tî pî' Paapa man yairî pu'kuru. Moropai ayewankon ya' epu'tîya'nîkon, yairî nîrî ikupî pî' anna man. ¹² Anna yeseru pî' atapurî pepîn, ipîkku pe anna wanî epu'tîkonpa. Tîise tiaronkon yuukukonpa î' kai'ma anna yapurîya'nîkon, manni'kan taaturîsanon pî'. Maasa pra inkamoro atapurî morî pe teeseurîmato', ipîkku pe tîwe'to'kon wenai. Tîise tewankon ya' tîiko'mansen, imakui'pî tesorukon pî' to' esenumenka pepîn. ¹³ Tiaron pe anna yeseru era'maya'nîkon ya, pakko pe anna wanî kai'ma tiaronkon esenumenka'pî anna pî'. Tîise anna wanî Paapa wakîri pe e'pai. Moropai mîrîrî warantî anna ko'mamî. Yairon pî' anna eseurîma amîrî'nîkon pîika'tîto'pe annaya. ¹⁴ Maasa pra mîrîrî kupî annaya Cristoya anna sa'nama ye'nen. Epu'tî pî' anna man, tiwin pemonkon sa'manta'pî tamî'nawîronkon pata'se' ya', tamî'nawîronkon sa'manta e'pai tîise. Mîrîrî wenai epu'tî'nîkon tamî'nawîronkon sa'manta'pî Cristo yarakkîrî. ¹⁵ Mîikîrî sa'manta'pî tamî'nawîronkon ton pe, mîrîrî ye'nen inî'rî manni'kan enen tîwe'sanon, inkamoro ko'mamî

namai tâwarîrî'nîkon itu'se tâwanîkon pî', tîise itu'se Cristo e'to' pî' to' ko'mamî. Manni' isa'manta'pî moropai tâisa'manta'pî tîpo, e'mî'sa'ka'pî ton pe to' ko'mamî.

¹⁶ Cristo yarakkîrî uurî'nîkon sa'manta'pî ye'nen, anna esenumenka pepîn pemonkonyamî' pî', tîpî'nîkon sîrîrî pata po tîiko'mansenon esenumenka warantî. Teuren pena Cristo pî' anna esenumenka'pî inkamoro Paapa epu'nenan pepîn esenumenka warantî. Tarîpai inî'rî mîrîrî warantî anna esenumenka pepîn. ¹⁷ Maasa pra anî' wanî ya Cristo yarakkîrî tîiko'mansen pe, mîikîrî wanî amenan tесeru ton yapisîtîpon pe. Penaro' imakui'pî iteseru, mîrîrî ataretî'ka'pî. Tarîpai amenan tесeru ton yapisî'pîiya iwinîpai. Mîrîrî wanî kure'ne esenumenkanto' pe. ¹⁸ Tamî'nawîrî mîrîrî kupî'pî Paapaya Cristo nîkupî'pî wenai. Anna miakanmaiya teeyaton pe anna wanî winîpai tâwanîyakon pe anna e'to'pe. Moropai anna pia anna nîkupî ton tîrî'pîiya, î' kai'ma tiaronkon nîrî ena emapu'tîto'pe Paapa wanîyakon pe. ¹⁹ Anna nekaremekî itekare wanî see warantî: Paapaya unkupî'pîkon imakui'pî era'ma pepîn, tâwanmîra iku'sa' tîuya ye'nen. Maasa pra Cristo nîkupî'pî wenai ikupî'pî Paapaya tamî'nawîrî tâwanîyakon pe e'nîto'pe. Mîrîrî ekareme'to'pe annaya, Paapaya itîrî'pî î' kai'ma ikupî tîuya pemonkonyamî' yarakkîrî, tâwanîyakon pe to' kupîiya.

²⁰ Mîrîrî ye'nen anna wanî sîrîrî Cristo naipontî'san pe ipî' teeseurîmasanon pe. Akore'ta'nîkon si'ma, Paapa eseurîma warantî, esatî Paapaya anna wenai. Tîwî Paapaya

amîrî'nîkon miakanma iteyaton pe awanîkon wenai, tîwanîyakon pe ayinyakanmato'peiya'nîkon. ²¹ Maasa pra mîîkîrî Cristo wanî'pî tiwin kin imakui'pî ton pra. Tîise Paapaya umakuyikon rumaka'pî ipona, iwenai tîmoron epu'to'peiya kai'ma. Mîrîrî miakanno'pî pe, yairon yapi'to'pe uurî'nîkonya, Paapa winîpainon. Mîrîrî wenai tîwanîyakon uyapisîiya'nîkon.

6

¹ Paapa esenyaka'mato' pî' teesenyaka'masanon pe anna wanî ye'nen, esatî annaya apî'nîkon see warantî: Epe'mîra Paapa nîtîrî yapi'sa'ya'nîkon yai, apîika'tî'pîiya'nîkon. Mîrîrî ye'nen î' pe pra rî anapisî'pîkon kî'ku'tî. ² Mîrîrî warantî taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya:

Amîrî pîika'tîto' weiyu eposa' yai,

amaimu, anesatî'pî eta'pîuya.

Moropai manni' weiyu yai, apîika'tî'pîuya,

imakui'pî ankupî'pî winîpai. *Is 49.8*

ta'pî Paapaya pena. Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî. Sîrîrîpe awanî, Paapa winîpainon e'pîika'tînto' yapi'to'pe. Umaimu etatî, aasîrî eeseposa' man, e'pîika'tînto' weiyu.

³ Î' pe pra rî anna esenyaka'mato' kupî tiaronya yu'se pra anna man. Mîrîrî ye'nen tiaronkon yaka'ma yu'se anna wanî pepîn anna yeseru ke.

⁴ Tîise tamî'nawîrî Paapa esenyaka'mato' pî' anna esenyaka'ma yeseru ekaremekî annaya, mararon pepîn yapîtanîpîi'ma. Anna e'taruma'tî ye'ka pe kure'ne, î' yu'se anna wanî wenai, moropai

sa'man erepamî tanne anna pona, yapîtanîpî annaya. ⁵ Tiaron pensa anna po'pîtî'pî to'ya, anna yarakkamo'pî to'ya, moropai mararonkon pepîn pemonkonyamî' eperepî'san ekore'ma'pî anna pî'. Moropai anna esenyaka'ma'pî mararî pra anna wetun pîn, moropai anna yekkari yonpa annaya pîn. Tamî'nawîrî mîrîrî yapîtanîpî'pî annaya Paapa poitîrî pe anna wanî wenai. ⁶ Moropai mîrîrî wenai morî pe, nura pe pra anna yeseru e'to'pe yuwa annaya, yairî itekare ekareme'to'pe annaya. Moropai teekore'masen pe pra, moropai eranmîra anna e'to'pe yuwa annaya. Moropai Morî Yekaton Wannîya anna pîika'tî ye'ka pe, tiaronkon sa'nama annaya, Paapaya anna sa'nama warantî. ⁷ Moropai yairî pu'kuru itekare ekaremekî annaya. Moropai Paapa meruntîri pe pu'kuru anna esenyaka'ma mîkîrî tonpe. Moropai yairî pu'kuru anna yeseru wanî itekare ekaremekî yai moropai tiaronkon Paapa epu'nenan pepîn maimu yuuku yai, anna yeseru wanî yairî. ⁸ Tiaron pensa tiaronkonya anna yapurî anna yeseru wenai tîise tiaronkonya anna yewanmîrî. Moropai tiaronkonya anna mu'tunpa, tiaronkonya anna sa'nama tanne. Tiaronkonya taa anna pî' seru'ye'kon, tîise yairon pî' anna eseurîma tanne. ⁹ Paapaya anna epu'tî mîrîrî morî pe tîise tiaronkon pemonkonyamî' esenumenka î' pe pra rî tîwe'sanon pe anna wanî kai'ma. Tu'ke ite'ka anna esenumenka anna sa'manta kai'ma, tîise sîrîrî tîpose enen anna ko'mamî sîrîrî. Teuren tiaron pensa anna taruma'tî to'ya tanne, tîise anna sa'mantasa' pra man. ¹⁰ Tiaron pensa anna wanî teesewankono'mai teuren. Tîise taataus-

inpai anna ko'mamî tîwîrî. Anna esera'ma'pî î' ton pînon warantî, tîise tu'ke ipîkku pe tiaronkon kupî'pî annaya. Î' ton pra warantî anna esepu'tî tanne tîise tamî'nawîron, Paapa winîpainon esa' pe anna wanî. Tamî'nawîron mîrîrî yapîtanîpî annaya tanne, Paapa esenyaka'mato' pî' anna ko'mamî yairî.

¹¹ Uyonpayamî', Coríntio cidaderî ponkon, anna eseurîma'pî ayarakkîrî'nîkon tamî'nawîrî anna nepu'tî pî'. Moropai î' kai'ma kure'ne amîrî'nîkon sa'nama annaya ekaremekî'pî annaya. ¹² Tîwîrî amîrî'nîkon sa'nama pî' anna ko'mamî. Tîise amîrî'nîkonya anna sa'nama pra man, pena anna sa'nama'pîya'nîkon warantî. ¹³ Eseurîma apî'nîkon unmukuyamî' pî' eseurîma warantî. Amîrî'nîkon sa'nama'pî annaya warantî anna sa'namaya'nîkon yuwatî, î' kai'ma ayewankon tîsa'mannî'se pra.

Paapa Epu'nenan Pepîn Yeseru Yawîrî Pra E'nî

¹⁴ Inî'rî innape Cristo ku'nenan pepîn yarakkîrî pra e'tî. Maasa pra imakui'pî ku'nenan pe to' wanî, tîise amîrî'nîkon, innape iku'nenan ko'mamî imakui'pî tîku'se pra. Mîrîrî wanî manni' paakayamî' pîmî ye'pî pona tîtîsen warantî, paaka yarakkîrî kaware pona itîisa' ya, morî pe awanî pepîn. Mîrîrî warantî morî ku'nen ko'mamî pepîn imakui'pî ku'nen yarakkîrî. Maasa era'matî î' kai'ma a'ka ko'mamî ewaron yarakkîrî? Aako'mamî pepîn. Mîrîrî warantî Paapa epu'nen pepîn yarakkîrî Paapa epu'nen ko'mamî pepîn maasa pra to' yeseru wanî tiaron pe, se' kaisarî pra. ¹⁵ Moropai o'non ye'ka pe morî pe Cristo ko'mamî e'painon Makui yarakkîrî?

Aako'mamî pepîn, maasa pra to' esenumenka tiaron pe, se' kaisari pra. Innape tîku'nenan pia morî tîrî Paapaya, tîise innape tîku'nenan pepîn pîika'tîiya pepîn. ¹⁶ Paapa yapurînen pe si'ma, mia' ke ikonekasa' yapurî eserîke pra awanî, Paapa epu'nenan pepîn warantî. Maasa pra mia' ke ikonekasa' yarakkîrî Paapa eseta pepîn, eeseurîma pepîn. Moropai tewî' pe uurî'nîkon konekasai'ya, uya'nîkon tîiko'manto'pe. Mîrîrî pî' Paapa eseurîma'pî pena:

Uurî ko'mamî pe wai to' pokonpe.

Moropai asari inkamoro kore'ta.

Uurî wanî pe wai to' yepotorî pe,
uyapurîto'pe to'ya,

moropai inkamoro wanî pe man upemonkono pe

Lv 26.12; Jr 32.38; Ez 37.27

ta'pîiya. ¹⁷ Moropai mîrîrî wenai inî'rî Uyepotorîkonya taa:

Amîrî'nîkon atarima e'pai man,
inkamoro ye'ka piapai.

To' rumakatî, mîrîrî ye'ka nura kupîya'nîkon namai.

Tîise tiaron, morî teseru ke ako'mantî.

Moropai mîrîrî yai amîrî'nîkon yapisiuya
uwanîyakon pe *Is 52.11; Ez 20.34,41*

taiya. ¹⁸ Moropai taa Uyepotorîkonya, meruntî pu'kuru manni'ya:

Uurî wanî pe wai ayunkon pe

moropai amîrî'nîkon wanî pe man unmukuyamî'
pe *2 Sm 7.14; 7.8*

taiya. Mîrîrî warantî taa Uyepotorîkonya upî'nîkon.

7

¹ Uyonpayamî', uwakîrikon pu'kuru tamî'nawîrî sîrîrî î' ta'pî Paapaya wanî uurî'nîkon ton pe. Mîrîrî ye'nen morî pe e'nî'nîkon yuwa sîrîrî. Nura kupî pî' ko'mannîto' rumakapai'nîkon, imakui'pî pî' esenumenkanto' rumakapai'nîkon, imakui'pî ko'mamî namai uyewankon ya'. Tîise morî pe ko'mannîpai'nîkon Paapa wakîri pe e'nîto'pe, inamai'ma.

Paulo Atausinpato' Coríntio Ponkon Pî'

² Morî pe enatî anna pokonpe, maasa pra anî'kan taruma'tîsa' annaya pra man amîrî'nîkon kore'ta. Anî'kan yenku'tîsa' annaya pra man tiwin kin. Mîrîrî epu'tî pî' naatî. ³ Moropai amîrî'nîkonya imakui'pî ku'sa' taasau'ya pra wai tiwin kin. Maasa pra pena ta'pîuya see warantî, amîrî'nîkon wanî uwakîrikon pe pu'kuru. Î' rî ton pra man uurî'nîkon pantakanen ton. Mîrîrî warantî e'nî tanne, enen e'nî pîkîrî moropai sa'mantan pîkîrî. ⁴ Yairî aako'mamîkon epu'tî pî' wai. Mîrîrî pî' esenumenka ya, atausinpasa' wanî. Mîrîrî we-nai upîika'tîsa'ya'nîkon. Inî' panpî' taatausinpai ko'mannî pî' wai, e'taruma'tî tanne.

⁵ A'kî, anna erepamî'pî pata pai Macedônia pata pona anna erî'ka'sa' pra man. Maasa pra tamî'nawîronkon patakon poro teesuwa'kasen sa'man wanî'pî. Ekore'manto' moro awanî'pî, moropai eranne' pe anna kupî'pîiya. ⁶ Tîise manni' Paapa, yairî ma're tîwe'sen yausinpanenya anna atausinpato' ton tîrî'pî, uyonpakon Tito erepamî weiyu yai. ⁷ Moropai mîikîrî Tito erepanto' neken pî' pra, tîise itekare etauya ye'nen iwinîpai.

Î' kai'ma amîrî'nîkonya yausinpa'pî yekare pî' atausinpa'pî. Mîikîrîya ayekarekon ekaremekî'pî. Î' kai'ma uurî anera'mapai awanîkon yekare, moropai î' kai'ma kure'ne teesewankono'mai awanîkon, imakui'pî ankupî'pîkon pî', moropai î' kai'ma uurî anpîika'tîpai awanîkon yekare ekaremekî'pîiya. Mîrîrî pî' inî' panpî' taatausinpai uurî wanî.

⁸ Î' kai'ma uurî esewankono'ma pra wai kaareta menukasau'ya pî' aapia'nîkon. Tîise amîrî'nîkon esewankono'ma'pî ipî' epu'sau'ya ya, esewankono'ma'pî, ukaaretariya ayewankono'ma'pîkon ye'nen. ⁹ Tîise mîrîrî ye'ka pe pra, uurî wanî sîrîrî taatausinpai. Ukaaretariya ayewankono'ma'pîkon pî' pra tîise mîrîrî eesewankono'mato'kon wanî amîrî'nîkon esenumenkato'pe. Maasa pra mîrîrî esewankono'manto' tîrî'pî Paapaya aapia'nîkon imakui'pî ankupî'pîkon rumakakonpa. Moropai mîrîrî wenai amîrî'nîkon taruma'tîsa' annaya pra man tiwin kin. ¹⁰ Maasa pra mîrîrî esewankono'manto' wanî Paapa winîpai tui'sen imakui'pî unkupî'pîkon winîpai e'pîika'tînto' eporî emapu'tînen pe. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' teesewankono'mai e'nîpai pra man. Tîise Paapa epu'nenan pepîn pia awanî sa'mantanto'pe, maasa pra imakui'pî tînkupî'pîkon winîpai to' esewankono'masa' pra awanî ye'nen. ¹¹ Maasa era'matî î' kupî'pî Paapaya amîrî'nîkon esewankono'mato' winîpai. Ka'ne' pe imakui'pî ankupî'pîkon anrumakapai amîrî'nîkon wanî'pî, pemonkon yairon pe awanîkonpa. Moropai ka'ne' pe anna pî' morî pe eekoneka'pîkon

anekareme'pai awanîkon. Moropai î' kai'ma teekore'mai awanîkon imakui'pî ankupî'pîkon pî' moropai eranne' pe awanî'pîkon Paapaya ataruma'tîkon pî', moropai uurî iipî yu'se awanî'pîkon aapia'nîkon. Moropai yairon kupî pî' iko'manpai awanîkon, moropai imakui'pî taruma'tîpai awanîkon. Tamî'nawîrî mîrîrî wenai ekaremekîya'nîkon morî pe, î' rî ton pra awanîkon epu'to'pe annaya. ¹² Mîrîrî ye'nen mîrîrî kaareta menukasau'ya manni' imakui'pî kupî'tîpon neken wenai pra, moropai manni' inkupî'pî imakui'pî wenai tîmoron epu'tî'tîpon wenai pra, tîise imenuka'pîuya aronne Paapaya epu'to'pe, kure'ne amîrî'nîkonya anna sa'nama. ¹³ Mîrîrî wenai kure'ne taatausinpai anna wanî.

Mîrîrî tîise inî' panpî' anna ena'pî taatausinpai Tito pokonpe. Maasa pra morî pe mîikîrî pîika'tî'pîya'nîkon inî'rî apî'nîkon eesewankono'ma namai. ¹⁴ Maasa pra apî'nîkon eseurîma'pî morî pe. Tarîpai akore'ta'nîkon attîsa' yai, innape eseurîma'pî yawîrî awanî'pîkon. Uyeppe'nîpîya'nîkon pra awanî'pîkon. Moropai î' kai'ma Tito pî' ayekarekon ekareme'sa' annaya mîrîrî nîrî wanî'pî innape. ¹⁵ Mîrîrî wenai inî' panpî' Tito e'sa'namato' ena kure'ne î' kai'ma tamî'nawîrî ayeserukon epu'tî tîuya wenai. Moropai imaimu yawîrî awanîkon epu'tî tîuya wenai moropai î' kai'ma yapîsî'pîya'nîkon, eerepamî yai akore'ta'nîkon iwakîri pe. Mîikîrî nama'pîya'nîkon moropai mîi pe pra awanî'pîkon iwinîkîi. ¹⁶ Mîrîrî wenai kure'ne taatausinpai uurî wanî, maasa pra yairî awanîkon epu'tîuya ye'nen.

8

Pauloya Panamanto' T̄niru T̄t̄to' P̄i'

¹ Uyonpayamî', î' kupî'pî Paapaya epu'tiya'nîkon yu'se wai Macedônia pata ponkon pî', innape t̄iku'nenan yarakkîrî. Kure'ne inkamoro p̄ika'tî'p̄iia. ² Maasa pra miarîronkon uyonpakonya sa'man teesuwa'kasen epu'tî'pî tarakkîrî'nîkon. Mîrîrî pî' to' esewankono'ma pra awanî'pî, t̄iise to' atausinpa'pî inî' panpî'. Teuren î' ton pra to' esepu'tî tanne, t̄intîrîkon tîrî'pî to'ya inî' panpî' antîpai t̄iwanîkon p̄ikîrî. ³ Tauya amîrî'nîkon pî' inkamoroya itîrî'pî tamî'nawîrî, anî'ya esatî pra t̄iise. Moropai itentai panpî' itîrî'pî to'ya kure'ne antîpai t̄iwanîkon ye'nen. ⁴ Moropai esatî'pî to'ya anna pî' t̄intîrîkon tîrîkonpa Paapa pemonkonoyamî' Judéia po t̄iiko'mansenon p̄ika'tîkonpa kai'ma. Mîrîrî kupîkonpa esatî pî' to' ko'mamî'pî. ⁵ Moropai mîrîrî kupî'pî to'ya kure'ne inîmîkî'pî annaya yentai. Maasa pra e'mai' pe to' eturumaka'pî Paapa yenya', itu'se Paapa e'to' yawîrî t̄iiko'mamîkonpa. Mîrîrî t̄iipo anna pia to' eturumaka'pî, anna maimu yawîrî to' e'to'pe. Maasa pra mîrîrî yu'se Paapa wanî epu'tî'pî to'ya. ⁶ Mîrîrî ye'nen esatî'pî annaya Tito pî' maasa pra e'mai' pe m̄iikîrî esenyaka'ma pia'tî'pî amîrî'nîkon kore'ta. Mîrîrî ye'nen t̄iwîrîrî aako'mamî ap̄iika'tîkonpa mîrîrî antîrîkon yapi'to'peiya aretî'ka t̄iuya p̄ikîrî. ⁷ Moriya tamî'nawîron ankupîkon pî' eesekaremekîkon, tiaronkon yentai awanîkon. Innape iku'to'ya'nîkon, moropai itekare ekareme'to'kon, moropai epu'nen pe awe'to'kon î' kai'ma tiaronkon anp̄iika'tîpai

awe'to'kon. Moropai anna sa'namato'ya'nîkon wani. Moropai inî' panpî' ikupîya'nîkon yu'se wai. Tiaronkonya itîrî yentai antîrîkon tîrîya'nîkon yu'se wai, yarimakonpa manni'kan î' ton pînon pia.

⁸ Amîrî'nîkon yaipontûuya pepîn mîrîrî tîrîkonpa, tîise tiaronkon atausinpa mîrîrî pî' epu'tîkonpa. Mîrîrî warantî amîrî'nîkon e'sa'namanto' esera'ma yairî pu'kuru awanî. ⁹ Maasa pra epu'nenan amîrî'nîkon, kure'nan Uyepotorîkon Jesus Cristo e'sa'namato'. Mîikîrî wani'pî ipîkku pe tîise, mîikîrîya ipîkku pe tîwe'to' nîmî'pî. Î' ton pra tîwe'sen pe eena'pî. Amîrî'nîkon wenai, mîrîrî ku'sai'ya amîrî'nîkon e'to'pe ipîkku pe. Mîrîrî kupî'pîiya, amîrî'nîkon pîika'tîpa.

¹⁰ Sîrîrî uurî esenumenkato' mîrîrî ankupîkon ton pî': Morî pe awanî uupia amîrî'nîkonya aretî'ka ya, isara'tî'pîya'nîkon kono' eesuwa'ka'pî manni' pî'. Î' ton pînon pîika'tîkonpa antîrî'pîkon tîrî'pîya'nîkon e'mai' pe tiaronkonya itîrî rawîrî. Moropai mîrîrî neken pra tîise e'mai' pe amîrî'nîkon wani'pî nîrî to' anpîika'tîpai. ¹¹ Mîrîrî ye'nen mîrîrî eesenyaka'mato'kon yaretî'katî. Mîrîrî ku'tî awakîrikon pe pu'kuru, taatausinpai e'mai' pe itîrî'pîya'nîkon, mîrîrî warantî itîitî. Î' aapia'nîkon tîwe'sen yawîrî itîitî. ¹² Maasa pra anî' itîinen nîtîrî yapisî Paapaya antîpai tîwanî ye'nen. Tîntîrî kaisarî itîrîiya yu'se Paapa wani. Intîrî ton esatîiya pepîn ipî' î' ton pra tîise.

¹³ Tauya pepîn tiaronkonya itîrî namai amîrî'nîkonya neken itîito'pe. Moropai mîrîrî kupîkonpa tauya ya, amî'ne pe awanî e'painon amîrî'nîkon pia. Tîise tîmenkai pra tamî'nawîronkon

amîrî'nîkon e'to'pe se' kaisarî. ¹⁴ Sîrîrîpe amîrî'nîkon pia awanî mararî pra, mîrîrî ye'nen manni'kan î' ton pînon pîika'tîya'nîkon e'pai awanî. Î' pensa itesa' pe inkamoro enasa' ya, inkamoroya nîrî amîrî'nîkon pîika'tî eserîke awanî. Mîrîrî warantî awe'pîika'tîkon ya, se' kaisarî awanîkon. ¹⁵ Mîrîrî pî' pena Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Ta'pîiya:

—Manni'kan tu'ke tekkarikon ton mo'ka'tîponkonya imo'ka'pî tîise itonparî'pî e'kupî pra awanî'pî.

Moropai manni'kan tu'ke pra tekkarikon ton mo'kanenanya imo'ka'pî. Tîise to' ma're awe'sa' pra awanî'pî. *Êx 16.18*

—ta'pîiya. Mîrîrî warantî e'pai awanî amîrî'nîkon pokonpe.

Tito Moropai Tiaronkon Ayonpakon Wîi Coríntio Pona

¹⁶ Paapa yapurî pî' wai kure'ne, maasa pra Tito wanî ye'nen amîrî'nîkon anpîika'tîpai, anna wanî manni' warantî. Paapaya ikupî'pî. ¹⁷ Mîikîrî Titoya î' taato' annaya tîpî' inna ta'pî. Mîrîrî pî' neken pra, tîise amîrî'nîkon yarakkîrî esepopai awanî'pî mararî pra. ¹⁸ Mîikîrî yarakkîrî tiwin uyonpakon yarima annaya sîrîrî. Mîikîrî wanî kure'ne tînamasen pe eesenyaka'mato' wenai. Maasa pra mîikîrî esenyaka'ma Cristo yekare ekaremekî pî'. ¹⁹ Mîrîrî tîise mîikîrî uyonpakon wanî imenkasa' pe attîto'pe anna pokonpe, anna pîika'tînen pe. Maasa pra antîrî'pîkon yarî annaya î' ton pînon pia tîito'pe annaya. Mîrîrî wenai epu'tî to'ya, kure'ne inkamoro anpîika'tîpai anna wanî, sîrîrî

esenyaka'mato' pí', Paapa yapurî pe. ²⁰ Anna yarakkîrî mîikîrî wîtî tiaronkon eseurîma namai, anna winîkîi, seeni' î' ton pînnon pîika'tîto'pe anna narî wenai. ²¹ Anna esenyaka'ma yeseru wanî yairî epu'tî Paapaya, tîise mîikîrîya neken pra, tîise pemonkonyamî'ya nîrî epu'tî yu'se anna wanî.

²² Mîrîrî ye'nen inkamoro pokonpe tiaron uyonpakon yarima annaya sîrîrî. Tu'ke ite'ka mîikîrî nîkupî ton tîrî'pî annaya mîikîrîya ikupî'pî awe'to' yawîrî. Mîrîrî ye'nen epu'tî'pî annaya pemonkonyamî' anpîika'tîpai awanî. Moropai mîikîrî wanî sîrîrîpe kure'ne amîrî'nîkon anpîika'tîpai tîwanî pí' eesenumenka. ²³ Tarîpai Tito pí' ayeurîmauya'nîkon sîrîrî. Mîikîrî wanî esenyaka'ma wanîyakon pe, amîrî'nîkon pîika'tînen pe. Moropai manni'kan, to' wîtî mannan yarakkîrî, inkamoro wanî soosi tawonkon nîmenka'san pe. Moropai inkamoro wanî Cristo yapurînenan pe. ²⁴ Mîrîrî ye'nen inkamoro uyonpakon erepamî yai akore'ta'nîkon, to' yapi'tî morî pe, awe'sa'namato'kon ke. Mîrîrî kupîya'nîkon yai, tiaron pata po soosi tawonkonya awe'sa'namato'kon epu'to'pe, anna eseurîma'pî yawîrî ikupî'pîya'nîkon esepu'to'pe.

9

Judéia Ponkon Innape Jesus Ku'nenan Pia To' Nîtîrî

¹ Tîntîrîkon ke Judéia ponkon Paapa pemonkonoyamî' pîika'tî to'ya pí' imenukauya e'pai pra man. ² Maasa pra epu'tî pí' wai, î' kai'ma to' anpîika'tîpai awanîkon. Mîrîrî

ye'nen amîrî'nîkon yapurî'pîuya kure'ne. Macedônia pata ponkon innape iku'nenan pî' ta'pîuya wai apî'nîkon, Grécia ponkon pî', î' ton pînon anpîika'tîpai awanî'pîkon, eesuwa'ka'pî manni' kono' pata pai. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' taatausinpai pu'kuru to' wanî'pî. Moropai kure'ne to' anpîika'tîpai nîrî to' ena'pî.

³ Tarîpai insamoro uyonpakon yarimauya sîrîrî aapia'nîkon to' wîtîto'pe [Tito pokonpe]. Mîrîrî ye'nen î' ta'pîuya yawîrî inkamoroya antîrîkon muurukuntîsa'ya'nîkon epoto'pe, iku'tî. Apî'nîkon eseurîma'pî ayapurî'pîuya'nîkon e'to'pe yairî. Iku'tî î' pe pra rî eseurîmasa' pe wanî namai.

⁴ Tîise î' pensa uutî ya, insamoro tiaronkon Macedônia ponkon pokonpe. Mîrîrî yai aawanmîra'nîkon ayeporîkon annaya namai ikonekatî. Î' konekasa'ya'nîkon pra tîise, anna erepansa' ya anna eppepî e'painon. Teuren apî'nîkon morî pe eseurîmasa' tanne, yawîrî pra awe'sakon ya, eppepî e'painon. Mîrîrî warantî nîrî aweppepîkon e'painon.

⁵ Mîrîrî ye'nen insamoro uyonpakon pî' esatîuya to' wîtîto'pe e'mai' pe urawîrî, mîrîrî antîrîkon pe ankonekakon mîrîrî konekai to' wîtîto'pe. Î' pensa miarî ya' erepansa' ya, epoto'peuya tamî'nawîrî ankoneka'pîkon ta'pîya'nîkon yawîrî. Moropai tamî'nawîronkonya epu'to'pe mîrîrî antîrîkon tîrîya'nîkon, itu'se awanîkon ye'nen, anî'ya esatî pî' pra.

⁶ Maasa enpenatatî sîrîrî pî'. Manni' mararî ipînenya mararî tînpîmî'pî yeperu mo'ka. Tîise manni' mararî pra ipînenya mararî pra tînpîmî'pî

yeperu mo'ka. Mîrîrî warantî anne' pe, mararî tîntîrî tînenya, mararî nîrî yapisîiya tiaronkon winîpai. Tîise morî pe, anne' pe pra tîntîrî tînenya, mararî pra morî yapisî tiaronkon winîpai. ⁷ Mîrîrî ye'nen tiwin pî' si'ma antîpai awe'to'kon pîkîrî teesenumenkai ayewankon ya' itîtî. Teesewankono'mai pra moropai esatî pî' neken pra, tîise awakîrikon pe itîtî. Maasa pra tîwakîri pe itînen sa'nama Paapaya mararî pra. ⁸ Moropai mararî pra itînen pe Paapa wanî itu'se e'nîto' tamî'nawîrî itesa' pe awanîpa. Moropai itu'se e'nîto' yentai itîrîiya. Tiaronkon itu'sankon pia itîrîkonpa itîrîiya. ⁹ Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa':

Mararî pra ipînenya tînmîri ya' tînpîmî pînsa' warantî,

manni' Paapa yapurînenya itîrî mararî pra manni'kan î' ton pînon sa'ne pia.

Mîrîrî inkupî'pî wenai, ipatîkarî Paapaya irepa morî ke,

iwanmîra awanî pepîn

Sl 112.9

ta'pîiya. ¹⁰ Moropai Paapaya tîpînsen ena'pî tîrî anpîmî ton moropai yekkari awanî tîrîiya. Mîrîrî warantî nîrî aapia'nîkon morî tîrîiya tiaronkon pia antîrîkon ton. Moropai inkamoro pîika'tîsa'ya'nîkon wenai, inî' panpî' morî yapisîya'nîkon Paapa winîpai. ¹¹ Mîrîrî ye'nen mîikîrî Paapaya amîrî'nîkon kupî ipîkku pe awanîkonpa, mîrîrî ye'ka pe awanîkonpa. Moropai anna wenai mîrîrî anarima'pîkon yapi'sa' Paapa pemonkonoyamî'ya yai, Paapa yapurî to'ya, mîrîrî antîrîkon yarimasa'ya'nîkon wenai. —Morî pe man

—taapîtî to'ya awenai'nîkon.

12 Mîrîrî anarimakon wanî pepîn Paapa pemonkonoyamî' neken pîika'tîto'pe. Tîise mîrîrî wanî inî' panpî' kure'ne Paapa pî' —Morî pe man —taa to'pe to'ya awanî. 13 Inkamoroya Paapa yapurî. Maasa pra mîrîrî to' pîika'tîto'ya'nîkonya ekaremekî'pî, innape ikupîya'nîkon neken pra, tîise î' kai'ma Cristo maimu yawîrî awanîkon ekaremekî'ya. Moropai nîrî Paapa yapurî to'ya kure'ne antîrîkon tîpîika'tîto'kon wenai moropai tamî'nawîronkon tiaronkon pîika'tîya'nîkon wenai. 14 Moropai inkamoro epîrema ya, apona'nîkon, kure'ne to' atausinpa apî'nîkon. Moropai aapia'nîkon î' kai'ma Paapaya morî pe tîwe'to' tîisa' wenai, amîrî'nîkon sa'nama to'ya. 15 —Morî pe man —taapai'nîkon Paapa pî', maasa pra morî intîrî'pî, manni' ikaisaron ton pîn wenai.

10

Ipîkku Pe Cristo Naipontî'pî Pe Tîwanî Pî'

Paulo Eseurîma

1 Uurî manni' Paulo esatîuya sîrîrî apî'nîkon, morî pe Cristoya esatî warantî. Teuren tiaronkonya taa tanne upî': —Tîweppe'sen mîikîrî akore'ta'nîkon awanî ya, tîise aapiapai'nîkon aminke awanî yai, teekore'mai nari' pe e'koi mîikîrî —taa to'ya. 2 Anna pî' tiaronkon esenumenka see warantî: Paapa epu'nenan pepîn yeseru warantî Paulo yeseru wanî kai'ma. Mîrîrî wenai erepamî ya akore'ta'nîkon, inkamoro yeurîmauya meruntî ke, nari' pe. Tîise amîrî'nîkon esatîuya morî pe, nari' pe pra, yairî ako'mantî, mîrîrî warantî ayeurîmauya'nîkon namai. 3 Inna seru' pepîn,

pemonkon pe tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî warantî, anna wanî nîrî. Tîise anna warîrî, anna meruntîri ke anna ekore'ma pepîn anna yeyatonon pî', inkamoro Paapa epu'nenan pepîn ekore'ma warantî. ⁴ Anna ekore'mato' wanî imakui'pî yarakkîrî. Tîise anna meruntîri wanî pepîn sîrîrî pata pon meruntîri pe. Tîise awanî Paapa meruntîri pe, sa'man pe tîwe'sen yaretî'kanen pe. ⁵ Mîrîrî ye'nen inkamoro seru'ye'konya yenupanto' yaretî'ka annaya Paapa meruntîri ke. Yairî pra to' yenupato' wanî inkamoro ekaremekî'pî annaya Paapa meruntîri ke. Mîrîrî epu'sa' to'ya yai, innape Cristo kupî'pî to'ya. Maasa pra innape ipîkku tenupato'kon kupî'pî pemonkonyamî'ya emapu'tî'pî to'ya, Paapa nekaremekî'pî pepîn. Paapa epu'tî to'ya ma'nîpanen tî'napannîpî annaya. Moropai to' esenumenkato'kon etinyaka'ma'pî Paapa meruntîri ke. Moropai Cristo maimu yawîrî to' ena'pî. ⁶ Moropai amîrî'nîkon kore'ta anî' wanî Cristo maimu yawîrî epu'sa' annaya yai, imaimu yawîron pepîn taruma'tî annaya.

⁷ A'kî, amîrî'nîkon pî' esenumenkati. Anî' esenumenka ya, Cristo maimu pe teeseurîma pî', moriya esenumenka e'pai awanî anna pî' nîrî. Maasa pra anna eseurîma nîrî Cristo maimu pe, amîrî'nîkon neken pra. ⁸ Yai pra uurî atapurî Uyepotorîya ipîkku pe e'to' ton tîisa' wenai. Tîise sîrîrî intîrî'pî ipîkku pe e'to' wanî amîrî'nîkon pîka'tîto'peuya, inî' panpî' aarentakonpa innape iku'to'ya'nîkon wenai. Mîrîrî wanî pepîn amîrî'nîkon taruma'tîtou'ya pe. Mîrîrî ye'nen tîweppe'se wanî pepîn tiwin kin, maasa pra yairî eseurîmasa' ye'nen. ⁹ Uurî es-

enumenka pra wai tiwin kin, î' taatou'ya ukaaretarî wennai teesi'nî'se awanîkon yu'se pra wai. ¹⁰ Tiaronkonya taa see warantî: —Sîrîrî kaareta Paulo nîmenuka'pî wanî meruntî ke eeseurîmato'pe. Tîise ukore'ta'nîkon tîwanî yai, eeseurîma pepîn, eranne' pe tîwanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen î' pe pra rî imaimu eeseurîmato' wanî —taa to'ya. ¹¹ Tîise inkamoroya epu'tî e'pai awanî, î' kai'ma kaareta po eseurîma wanî akore'ta'nîkon wanî yai eseurîma warantî, tiaron pe pra.

¹² A'kî, ipîkku pe anna atapurî kai'ma anna e'ku'pîtî pepîn tiwin kin, inkamoro ye'kakon e'ku'pîtî manni' warantî ipîkku pe tîwanîkon kai'ma. See warantî ipîkkukon wanî pî' to' esenumenka. Moriya mîrîrî warantî uurî wanî ye'nen, —Ipîkku pe pu'kuru anna wanî —taa to'ya. Tîise pakkokon kinî inkamoro. ¹³ Î' pî' anna atapurî pepîn, tîise anna esenyaka'mato' pî', Paapaya itîisa' anna nîkupî ton, mîrîrî pî' neken anna atausinpa. Moropai amîrî'nîkon pî' nîrî anna atausinpa maasa pra Paapaya anna yarima'pî akore'ta'nîkon esenyaka'mato'pe. ¹⁴ Amîrî'nîkon kore'ta esenyaka'mato' pî' anna eseurîma pepîn se' tapairî maasa pra e'mai' pe anna erepamî'pî akore'ta'nîkon tiaronkon erepamî pra tîise. Mîrîrî pî' anna eseurîma taatausinpai eserîke awanî. ¹⁵ Tiaron nîkupî'pî pî' anna eseurîma pepîn mîi pe, mîrîrî ku'sa' annaya kai'ma. Tîise anna nîkupîton Paapa nîtîrî'pî pî' neken anna atausinpa. Maasa pra inî' panpî' innape ikupîya'nîkon yu'se anna wanî'pî. Mîrîrî amîrî'nîkon wennai anna esenyaka'mato' ena inî' panpî', tiaronkonya

itekare etato'pe. Mîrîrî yu'se anna wanî'pî tîwîrî rî. ¹⁶ Mîrîrî yai anna wîtî tiaron pata pona Cristo yekare ekareme'se, o'non pata anî'ya ekaremekî pra sîrîrî tîpose. Mîrîrîya mîi pe anna atapurî pepîn tiaron esenyaka'mato' pî', maasa pra anî' wîtîsa' pra man mîito'pe.

¹⁷ Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' see warantî:

—Anî' atapurî yai mîi pe, mîi pe aaturî e'pai awanî manni' Paapa nîkupî'pî wenai *Jr 9.24*

—ta'pîiya. ¹⁸ Maasa pra anî' yapurî Paapaya ya, mîikîrî tînapurî yapisîiya tîwakîri pe. Tîise manni' tîwarîrî taaturîsen yapisî Paapaya pepîn, maasa pra î' pe pra rî awanî.

11

Paulo Eseurîmato' Manni'kan Seru'ye'kon Pî'

¹ Eseurîmato' pakko warantî yapîtanîpîya'nîkon yu'se wanî sîrîrî, upî'rî eseurîma tanne. Uurî eseurîmato' yapîtanî'tî. ² Î' kai'ma Paapaya

a'nînmakon tîuya wenai, asa'namakon warantî, uurîya nîrî a'nînmakon. Maasa pra amîrî'nîkon wanî manni' maasaron wîri' warayo' yarakkîrî si'pî pepîn warantî. —Ano'pî pe mîikîrî wîri' tîrîuya neken tiwinan warayo' pia —ta'pî itunya warantî tauya nîrî. Mîrîrî warantî tiwinan Cristo pia neken amîrî'nîkon tîrîuya yu'se wai. Mîrîrî ye'nen mîikîrî maimu yawîrî neken aako'mamîkon e'pai man. ³ Maasa pra eesenku'tîkon nama pî' wai, î' kai'ma Eva nuri'tî yenku'tî'pî Makuiya warantî. Tu'ke yenupatonkonya ayenupakon wenai, yairon Cristoya yenupanto' kupîya'nîkon nama

pî' wai tîwî. ⁴ Maasa pra amîrî'nîkon man anî'rî akore'ta'nîkon teerepansen pî' taatausinpasen pe, manni'kan Jesus pî' teeseurîmasanon tiaron pe rîse. Tîise mîrîrî warantî Jesus pî' anna nekaremekî pepîn. Moropai —See warantî yekaton awanî yapisî e'pai man —taa to'ya tanne, mîrîrî ye'ka itekare etaya'nîkon. Tîise mîkîrî wanî pepîn Paapa yekaton pe, manni' anapisî'pîkon eesenpatakonasa'kon yai. Moropai mîrîrî itekare, inkamoro nekaremekî wanî pepîn anna winîpai aneta'pîkon pe, tiaron pe awanî. Mîiwîni tîise to' maimu anetapai awanîkon.

⁵ Moriya inkamoro ye'kakon eseurîmato' etaya'nîkon manni' warantî, uurî nîrî eseurîmato' etatî, maasa pra uurî wanî pepîn inkamoro ye'kakon yaipontîsa' pe tîwe'ku'sanon ma're. Ipîkku pe to' wanî pî' eesenumenkakon. ⁶ Yai pra uurî wanî pepîn morî pe teeseurîmasen pe. Tîise epu'nen pepîn uurî, tauya pepîn. Maasa pra Paapa epu'tîuya, moropai itekare epu'tîuya, ta'pîuya amîrî'nîkon pî'. Yairon pî' eseurîma'pî epu'tî'pîya'nîkon.

⁷ Î' pensa akore'ta'nîkon Paapa maimu ekaremekîuya yai mîrîrî ekaremekî'pîuya epe'mîra, uyep'e'pî tiwai pra. Uurî esenyaka'ma'pî uyenya ke, akore'ta'nîkon wanî yai, amîrî'nîkon pîika'tîto'peuya. Mîrîrî warantî ipîkku pe pra uyera'ma'pîya'nîkon. Mîrîrî kupî'pîuya ipîkku pe awanîkonpa. Mîrîrî kupî'pîuya wanî imakui'pî pe kai'ma eesenumenkakon? ⁸ Mîrîrî yai akore'ta'nîkon esenyaka'ma tanne, tiaronkon soosi tawonkonya uye'ma'pî. Mîrîrî pî' taaya'nîkon

e'painon, yama'runpa'pîiya. Tîise mîrîrî kupî'pîuya amîrî'nîkon pîika'tîto'peuya kai'ma. ⁹ Moropai amîrî'nîkon kore'ta uuko'mamî yai, utînururî ton esatî pî' uuko'mansa' pra wai anî' pî'. Tîise uyonpakon Macedônia poinokonya enepî'pî tamî'nawîrî itu'se uurî e'to' kaisari. Mîrîrî warantî awanî pe man, e'mai' pe akore'ta'nîkon wanî yai, moropai inî'rî tiaron pensa uutîsa' yai, mîrîrî wanî kupî sîrîrî anî' pî' esatî pî' anna ko'mamî pepîn. ¹⁰ Ta'pîuya wai yairî apî'nîkon, yairî Cristo eseurîma warantî. Maasa pra ipemonkono pe wanî ye'nen. Î' pensa esenyaka'ma'pî yepe' pî' esatîuya pepîn tiwin kin. Mîrîrî pî' eseurîma ko'mannîpî tamî'nawîrî Grécia pata po wanî yai. Anî'ya uyeseru miakanma eserîke pra man. Î' kai'ma itekare ekaremekî pî' esenyaka'mato' yeseru pî' eseurîma taatausinpai, uyepe' ton esatîuya pra. ¹¹ Î' wani' awanî ye'nen mîrîrî tauya mîrîrî? Maasa pra amîrî'nîkon sa'namauya pra awanî wenai? Kaane, mîrîrî wenai pra. Paapaya epu'tî pî' man, î' kai'ma amîrî'nîkon sa'namauya.

¹² Î' kupî pî' uuko'mamî manni', mîrîrî kupî pî' uuko'mamî tîwîrî. Inkamoro seru' yenupatonkon yaipontîsa' pe tîwe'ku'sanon inkamoro ye'ka pata'se' ton tîrî annaya namai. Moropai inkamoroya taa namai, teesenyaka'mato'kon wanî anna esenyaka'mato' warantî, taa to'ya namai. ¹³ Maasa pra inkamoro warayo'kon e'kupî yaipontîsa'kon pe tîise seru'ye'kon inkamoro, yairon pî' teeseurîmasanon pepîn. Inkamoroya tiaronkon yenku'tî, Cristo maimu pe teesenyaka'masanon pe tîwe'ku'se. ¹⁴ Mîrîrî

ye'ka inkamoro wanî pepîn taa e'pai pra man. Maasa pra Makui nîrî etinyaka'ma eserîke awanî. Eesenpo inserî warantî, morî pe, a'ka pe, tiaronkon yenku'tîpa kai'ma. ¹⁵ Mîrîrî warantî tu'ke Makui maimu pe teesenyaka'masanon yeseru wanî mîrîrî. Inkamoroya morî kupî tiaronkon yenku'tîkonpa kai'ma. Tîise inkamoroya mîrîrî ku'pî tîuya'nîkon miakanno'pî pe e'taruma'tînto' yapisî kupî sîrîrî itepe'pî pe.

Tîwe'taruma'tîto' Pî' Paulo Eseurîma

¹⁶ Tu'ke ite'ka apî'nîkon tauya, pakko pe pu'kuru wanî pî' anî' esenumenka namai. Mîi winî tîise anî' esenumenka ya, moriya pakkokon maimu etaya'nîkon warantî umaimu etatî. Mîrîrî etaya'nîkon ya, eseurîma sîrîrî, uurî yeseru pî'. ¹⁷ Upî' eseurîma ya, eseurîma pepîn mîrîrî Uyepotorîkon maimu pe. Tîise eseurîma sîrîrî mîi pe e'nîto' yeseru pî', pakko pe tîwe'sen eseurîma warantî. ¹⁸ Mîrîrî warantî uyeyatonon wanî teeseurîmasanon tîpî'nîkon. To' eseurîma teserukon yawîrî. Mîrîrî warantî nîrî uurî eseurîma. ¹⁹ Maasa pra amîrî'nîkon wanî epu'nenan pe pu'kuru. Tîise insamoro pakkokon maimu etaya'nîkon, epu'nen pe awanîkon kai'ma eesenumenkakon wenai. ²⁰ Inkamoroya ayenku'tî'pîkon, moropai ayesa'kon pe ayaipontî'pîkon to'ya, moropai ayentai'nîkon to' e'kupî'pî. Mîrîrî warantî ataruma'tîkon to'ya tanne, ayeppe'nîpîkon to'ya tanne, î' taaya'nîkon pepîn to' pî'. ²¹ Anna wanî'pî mîrîrî ye'ka pe pra. Maasa pra anna wanî'pî eranne' pe, mîrîrî ye'ka kupî eserîke pra.

Inna seru' pepîn. Tiaronkon eseurîma ya, tîpî'nîkon mîrîrî ye'ka. Mîrîrî warantî nîrî uurîya ikupî pakko warantî eseurîma upî'. ²² Taa to'ya ya: —Hebreu pe anna wanî, uurîya nîrî taa, —Hebreu uurî. Moropai —Israel ponkon pe anna wanî —taa to'ya ya, uurîya nîrî taa: —Israel pon uurî. Moropai —Abraão nurî'tî payanyamî' pe anna wanî —taa to'ya ya, uurîya nîrî taa: —Abraão nurî'tî parî'pî uurî. ²³ Inkamoro wanî Cristo poitîrî pe? Tîise uurî wanî inkamoro yentai Cristo poitîrî pe. (Teuren pakko warantî eseurîmasa' tanne). Maasa pra inkamoro esenyaka'ma yentai uurî esenyaka'ma'pî. Moropai inkamoro yentai atarakkannîto' yewî' ta uutîpî'tî'pî. Tu'ke ite'ka u'po'pî'tî'pî to'ya inkamoro yentai. Moropai tu'ke ite'ka uusa'manta yonpa'pî. ²⁴ Mia'taikin ite'ka Judeuyamî'ya u'po'pî'tî'pî po'pînnîto' ke, 39 ite'ka'ne. ²⁵ Eseurîwî'ne ite'ka Romanoyamî'ya u'po'pî'tî'pî yei ke. Moropai tiwin ite'ka tî' ke upa'tîpî'tî'pî to'ya. Eseurîwî'ne ite'ka apo'yen ya' uutî tanne, eeseuronka'pî. Moropai tiaron pensa tiwin wei kaisarî uuko'mamî'pî kure'nan pîrana ka', apo'yen eseuronkasa' yai. ²⁶ Tu'ke ite'ka itekare ekaremekî pî' asarî yai, nari' esuwa'ka'pî uyarakkîrî. Iren mairontasa' winîpai urukkutî yai, moropai tu'kankon ama'ye'kon winîpai, moropai tiaronkon pepîn uyonpayamî', Judeuyamî' winîpai moropai Judeuyamî' pepîn winîpai. Moropai cidade po uutîsa' yai, to' nîkupî winîpai moropai keren po nari' winîpai, tiaron pensa apo'yen ya' uutî tanne, nari' esuwa'ka'pî. Moropai yonparî wanîyakonkon seru'ye'kon winîpai, nari'

esuwa'ka'pî uyarakkîrî. ²⁷ Esenyaka'mapîtî'pî mararî pra taapî'ka'se. Tiaron pensa uwetun pîn, umoron epu'tî'pîuya emi'nan pî', moropai upata'se' ton pra awanî pî', moropai komi' pe awanî pî', tu'ke upon ton pra awanî ye'nen. ²⁸ Tamî'nawîron mîrîrîkon tîise, uurî esenumenka ko'mannîpî wei kaisarî. Esewankono'ma manni'kan innape Jesus ku'nenan pî', soosikon kaisarî. ²⁹ Maasa pra î' pensa tiaron wanî ya a'tu'mîra, uurî nîrî esepu'nî pî' wai a'tu'mîra ikaisarî. Moropai tiaronya imakui'pî ku'sa' ya, uurî wai teesewankono'mai ipî' mararî pra.

³⁰ Upî'rî atapurî ya, moriya mîrîrî atapurîto'ya a'tu'mîra wanî ekaremekî. ³¹ Mîrîrî epu'tî pî' Uyepotorî, Jesus yun, Paapa man. Manni' morî pu'kuru ipatîkaronya, î' kai'ma seru'ye' pe eseurîma pepîn epu'tî pî' man. ³² Pena Damasco cidaderî po wanî yai, manni' pata esa'ya surara tîrî'pî cidade mana'ta pona uyapi'nen ton, manni' rei Aretas nîmenka'pî pata esa' pe awe'to'pe manni'ya. ³³ Tîise uyonpayamî'ya uyara'tî'pî waikara'pî ya'. Inkamoroya uyenu'tî'pî cidade yiwa'to' a'ta yai, poro po winîkîi, waikara'pî ya' wanî tanne. Mîrîrî warantî to' yenya pai atarî'ka'pî.

12

Paapa Winîpainon Tîwe'ne'pî'to' Pî'

Paulo Eseurîma

¹ Upî'rî uurî atapurî e'painon, teuren î' pe pra rî atapurîto' wanî. Tîise eseurîmapai wai î' kai'ma uwe'ne', visão Uyepotorî nekaremekî'pî pî'. ² Pena Paapaya uyari'pî ka' ratai pona, paraíso itese'.

Awanî sîrîrî asakîrîrî pu' pona tîmo'tai kono' es-uwa'kasa'. Tîise epu'tîuya pra wai awe'to' yawîrî, uyesa' yarî'pîiya, uyekaton neken ka'rî yarî'pîiya. Anî'ya mîrîrî epu'tî, Paapaya neken. ³ Inî'rî tauya Paapaya uyarî'pî uyesa' yarakkîrî ka' pona, uyekaton neken ka'rî yarî'pîiya epu'tîuya pra wai. Paapaya neken epu'tî. ⁴ Miarî eta'pîuya anî'ya ekaremekî eserîkan pepîn, see ye'ka pe rî mai ke, î' kai'ma anî'ya ekaremekî Paapaya itîrî pepîn. ⁵ Mîrîrî etasau'ya wenai, atapurî mîrîrî pî'. Tîise atapurî eserîke pra wai tiwin kin uurî pî'. Tîise atapurî a'tu'mîra uurî e'to' pî' neken. ⁶ Mîrîrî ye'ka pî' atapurîpai wanî ya, atapurî e'painon maasa pra yairon pî' eseurîma mîrîrî. Mîrîrî wenai pakko pe wanî pepîn mîrîrî. Tîise mîrîrî ye'ka pî' eseurîmapai pra wai. Maasa pra mîrîrî wenai anî'ya uyapurî yu'se pra wai. Tîise uyeseru era'ma tîuya'nîkon wenai moropai eta tîuya'nîkon wenai, mîrîrî pî' to' esenumenka yu'se wai.

⁷ Tîise mîrîrî warantî kure'ne atapurî namai, uyakinpanen ton ne'ne' erepamî'pî upona. Paapaya itîisa' upun yai, mî'nî ewonsa' warantî. Mîrîrî erepamî epu'tî'pîuya Makui narima'pî pe awanî utaruma'tîto'pe. ⁸ Mîrîrî yai eseurîwî'ne ite'ka Uyepotorî pî' epîrema'pî. Esatî'pîuya ipî', uupiapai mîrîrî mo'kato'peiya kai'ma. ⁹ Tîise umaimu yuuku'pîiya: —Kaane, imo'kauya pepîn. Tîise apîika'tî pî' uuko'mamî, mîrîrî ye'ka yapîtanîpîpa. Aasîrî aapia untîrî pî' man. Maasa pra umeruntîri wanî meruntî ke a'tu'mîra eesepu'tî tanne —ta'pîiya upî'. Mîrîrî ye'nen uurî ena'pî inî' panpî' taatausinpai, a'tu'mîra

uurî e'to' pî' uurî atapurî. Mîrîrî warantî Cristo meruntîri esera'mato'pe uwenai. ¹⁰ Mîrîrî ye'nen taatausinpai uuko'mamî a'tu'mîra e'to' pî', moropai umu'tunpato' pî', moropai itu'se e'to' pî', moropai upokonomato' pî', moropai tiaron uyarakkîrî teesuwa'kasen pî' Cristo wenai, taatausinpai uuko'mamî. Mîrîrî ye'nen î' pensa a'tu'mîra esepu'tî ya, tîise meruntî ke esepu'tî maasa pra Cristoya itîrî ye'nen uupia.

Paulo Esewankono'ma Ko'mannîpî

Coríntio Ponkon Soosi Tawonkon Pî'

¹¹ Eseurîma pî' wai pakko pe tîwe'sen eseurîma warantî. Maasa pra amîrî'nîkonya mîrîrî warantî eseurîma emapu'tî'pî. Tîise amîrî'nîkon eseurîma e'pai awanî'pî, î' kai'ma morî pe uyeseru e'to' pî' taaya'nîkon e'pai awanî'pî. Inna seru' pepîn, î' pe pra rî uurî wanî. Tîise inkamoro, yaipontîsa' pe tîwe'ku'sanon ma're uurî wanî pepîn tiwin kin. ¹² Moro akore'ta'nîkon wanî yai, Paapaya tu'kan kupî'pî uwenai. Tera'masen kupî'pîiya, esenu-panto' ton, moropai teesewankono'mai esenumenkanto' ton kupî'pîiya. Moropai anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî'pîiya akore'ta'nîkon, tînaipontî'pî pe wanî epu'tîkonpa. Inaipontî'pî pe uuko'mamî'pî tîrumakai pra. ¹³ Yai pra amîrî'nîkon esenumenka ka'rî, tiaronkon pîika'tî'pî annaya, amîrî'nîkon pîika'tî'pî annaya yentai. Î' kai'ma anna wanî'pî? Amîrî'nîkon kore'ta anna yeseru kupîya'nîkon pe naatî, ayewanmakon pe? Mîrîrî warantî anna kupî'pîya'nîkon ya, Î' tesa'se pra anna ko'mansa' wenai, aawanmîra'nîkon anna ko'mamî'pî ku'tî.

14 Inî'rî teeseurînon ite'ka pe amîrî'nîkon era'mapî'se uutî. Mîrîrî yai nîrî î' anesa'pai pra wai amîrî'nîkon pî'. Atînururîkon yu'se pra wai tîise amîrî'nîkon neken yu'se wai kure'ne. Maasa era'matî moreyamî' yunkonya neken tîniru yannuku e'pai awanî, î' tînmukuyamî' e'to' itu'se yennapa. Moropai mîkîrî munkîyamî'ya tîyun ton pe yannuku pepîn e'painon. 15 Mîrîrî warantî uurîya nîrî ayunkon warantî, uwakîri pe taatausinpai tamî'nawîrî itesa' pe e'to' aretî'kauya. Uurî rî ataretî'ka pe wai, amîrî'nîkon pîika'tîto'peuya. Yai pra mîrîrî kupîuya wenai, uyapurîya'nîkon pepîn e'painon, kure'ne amîrî'nîkon sa'namatou'ya wenai?

16 Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya innape epu'tî, î' kai'ma amîrî'nîkon yenyaka'mai uutî pîn. Tîise tiaronkonya taa amîrî'nîkon yenku'tîsau'ya, uu-pia atînururîkon tîrîkonpa kai'ma taa to'ya. 17 Î' pensa insamoro uyonpakon yarimasau'ya yai aapia'nîkon, uurî ton pe atînururîkon era'mai to' yaipontîsau'ya pra wai. 18 Uurîya mîkîrî Tito yarima'pî moropai tiaron uyonpakon, innape Jesus ku'nen wîtîto'pe yarakkîrî. Tîise mîkîrî wanî'pî yairî teesenumenkasen pe anna esenumenka sa'nîrî. Mîrîrî ye'nen Titoya amîrî'nîkon tenku'tî atînururîkon mo'kasa' pra man.

19 Yai pra eesenumenkakon amîrî'nîkon rawîrî anna e'wapu'tî kai'ma, tîise kaane. Anna eseurîma Cristoya anna eseurîmato'pe ta'pî yawîrî, Paapa rawîrî si'ma. Moropai tamî'nawîrî anna nîkupî'pî wanî uyonpayamî', uwakîrikon pu'kuru amîrî'nîkon pîika'tîto'pe. 20 Tîise eppe'nî

pî' wai kure'ne, î' kai'ma yairî pra awanîkon anepopai pra wanî pî'. Eranne' pe wai mîrîrî akore'ta'nîkon ekore'manto' eporîuya pî', moropai kinmuwanîto', moropai esewanmîrînto', moropai aawarîrî'nîkon teesenumenkai awe'to'kon, moropai e'mu'tunpanto', eseurîmanto', moropai mîi pe awe'to'kon, moropai pîrai' pî' tîmurukun pe pra awanîkon anepopai pra wanî pî' eranne' pe wai. Mîrîrî warantî ayeporîuya'nîkon ya, awakîrikon pe wanî pepîn, maasa pra ekore'ma kupî, mîrîrî imakui'pî ayeserukon pî'. ²¹ Eranne' pe wai nîrî inî'rî akore'ta'nîkon uutîsa' ya, eppe'pai pra wai Paapa rawîrî si'ma awenai'nîkon. Moropai mîrîrî pî' tîweppe'se ukarunpai pra wai mararî pra awenai'nîkon. Maasa pra pena imakui'pî kupî'pîya'nîkon, moropai mîrîrî pî' tîwenpenatai irumakaya'nîkon pra aako'mamî'pîkon. Mîrîrî imakui'pî kupîya'nîkon se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî awanîkon ke, moropai tiaron nura ayeserukon kupî pî' aako'mamîkon tîrumakai pra. Mîrîrî wenai eppe'pai pra wai.

13

Tiwinkano'pî Pauloya Panamanto'

¹ Sîrîrî wanî iteserîno ite'ka pe uutîto' amîrî'nîkon era'mapî'se. Erepansa' ya, ikupîuya, î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' warantî. See warantî taasai'ya:

—Anî'ya î' rî ku'sa' ya, mîikîrî esepu'to'pe innape, asakî'nankon pemonkonyamî'ya. Mîiwîni pra awanî ya, eseurîwî'nankonya taa e'pai man *Dt 19.15*

—taasai'ya man. ² Itakon ite'ka pe aapia'nîkon uutîsa' yai, ta'pîuya î' kupîuya manni'kan imakui'pî kupîtîponkon yarakkîrî. Mîrîrî warantî inî'rî tauya pe wai, aapia pra si'ma. Inî'rî erepamî yai, —aka sa'ne —tauya pe pra wai anî' pî' tiwin kin, tamî'nawîronkon imakui'pî iku'nenan pî'. ³ Maasa pra î' kai'ma Cristo eseurîma warantî uurî eseurîma anepu'pai awanîkon. Maasa era'matî, Cristo wanî pepîn a'tu'mîra. Tîise mîikîriya tîmeruntîri yenpo, akore'ta'nîkon erepamî yai. ⁴ Tîise a'tu'mîra awanî'pî, î' pensa pakî'nan pona ipokapîti to'ya yai. Tîise sîrîrîpe aako'mamî Paapa meruntîri yai. Mîrîrî warantî nîrî anna wanî a'tu'mîra Cristo wanî'pî warantî. Tarîpai anna ko'mamî ye'nen yarakkîrî, imeruntîri yai anna ko'mamî, amîrî'nîkon pîika'tîto'pe annaya.

⁵ Mîrîrî ye'nen aawarîrî'nîkon rî esera'matî ayewankon ya', innape ikupî pî' aako'mamîkon epu'tîkonpa. Innape ayewankon ya' Cristo wanî epu'tî pî' naatîi, ipemonkono pe awanîkon ya. ⁶ Mîrîrî ye'nen mîrîrî epu'tîya'nîkon ya, anna yeseru wenai, Cristo pemonkono pe anna wanî, epu'tîya'nîkon, anna yewan ya' aako'mamîkon ye'nen. ⁷ Esatî annaya Paapa pî' imakui'pî kupîya'nîkon namai. Mîrîrî esatî annaya maasa pra morî pe anna esera'mato'pe pra, tîise morî kupî pî' awanîkonpa yairon. Moropai anna esenyaka'mato' esera'ma ya î' pe pra rî, î' wani' awanî pepîn. ⁸ Maasa pra Cristo maimu pe anna esenyaka'ma tanne, î' koneka annaya eserîke pra man yairon Paapa maimu yawîrî pra. Tîise mîrîrî yawîrî neken anna wanî. ⁹ Aasîrî yairî ayeserukon

wanî ya, meruntî ke annaya ayaipontîkon pepîn e'painon. Mîrîrî pî' anna atausinpa e'painon. Mîrîrî ye'nen anna epîreman pî' man apona'nîkon yairon pe ayeserukon enato'pe. ¹⁰ Mîrîrî ye'nen sîrîrî kaareta menukauya sîrîrî aapia'nîkon e'mai' pe, uutî rawîrî amîrî'nîkon era'mapî'se. Maasa pra î' pensa uutîsa' ya, meruntî ke ataruma'tîuya'nîkon namai, Uyepotorî maimu pe. Maasa pra sîrîrî Uyepotorî maimu wanî inî' panpî' amîrî'nîkon ena emapu'tînen pe morî pe panpî'. Mîrîrî wanî pepîn innape iku'to'ya'nîkon rumakaya'nîkon emapu'tînen pe pra.

Paulo Esekaremekî

¹¹ Uyonpayamî', ko'mannî'nîkon. Tamî'nawîrî Paapa pî' esatî pî' ako'mantî, morî pe amîrî'nîkon ku'to'peiya, morî pe tîwanî manni' warantî Paapaya aku'to'kon pe. Sîrîrî apanamatou'ya etatî, mîrîrî taasau'ya manni'. Moropai morî pe tîwanmîra ako'mantî ayonpakon pokonpe. Teesiyu'pî'se pra ako'mantî ayonpakon pokonpe. Mîrîrî warantî aako'mamîkon ya, ayarakkîrî'nîkon Paapa ko'mamî. Mîikîrî Paapa wanî e'sa'namanto' tînen pe, moropai tîwanmîn tînen pe.

¹² Ayonpakon yenya yapi'tî morî pe, eeseporîkon yai. ¹³ Tamî'nawîronkon uyonpakon Paapa yapurînenanya uupia tîwe'sananya aapia'nîkon tîmaimukon yarima sîrîrî.

¹⁴ Esatî annaya Uyepotorîkon Jesus Cristo pî', tamî'nawîrî morî pe tîwe'to' tîto'peiya aapia'nîkon. Moropai Paapaya morî pe teetî'nînmai aako'mamîkon emapu'tîto'pe esatî annaya. Moropai Morî Yekaton Wannîya tiwin

eesenumenkato'kon e'to'pe tamî'nawîrî si'ma,
esatî annaya sîrîrî.

Amenan pe paapaya uyetato'kon New Testament in Macushi (BR:mbc:Macushi)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Macushi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Macushi [mbc], Brazil

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Macushi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Apr 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

677467a0-0559-5466-b865-742352ca2032